

Overførselsbudgettet består overvejende af lovbundne bevillinger på indkomstoverførselsområdet, f.eks. social pension og arbejdsløshedsdagpenge samt erhvervstilskud, miljøstøtteordninger mv. Herudover omfatter overførselsbudgettet ulandsbistand og bloktilskud til kommuner samt Grønland og Færøerne. En stor del af overførselsbudgettet kan således henføres til udgifter, der ikke er bevillingsstyret på finansloven og dermed ikke afhænger af en afsat ramme, men derimod af eksempelvis udviklingen i konjunkturer, demografiske forhold, adfærd mv.

Budgetteringsrammen er en del af overførselsrammen og omfatter tilskudsordninger mv. inden for det bevillingsstyrede område. Det er det (netto) udgiftsbeløb, der er afsat på finansloven, som udgør rammen for omfanget af udgifter, der må bruges til disse tilskud. Eksempler på udgifter under budgetteringsrammen er erhvervstilskud, aktiv beskæftigelsesindsats og tilskud til kollektiv trafik.

Anlægsbudgettet omfatter de statslige udgifter til anlægsprojekter og investeringer for så vidt angår infrastruktur, forsvar og national ejendom. Med overgangen til omkostningsbevillinger er de fleste anlægsbevillinger nedlagt som følge af, at investeringer skal låne finansieres. Undtaget er investeringer i infrastruktur (veje, broer, jernbaner mv.) og i national ejendom (slotte, haver, mindesmærker mv. af særlig kulturel værdi), der fortsat optages på anlægsbevillinger. Det samlede omfang for de offentlige investeringer - de statslige, kommunale og øvrige investeringer - afstemmes år for år såvel under hensyn til konjunktursituationen som ud fra omfanget af prioriterede rentable projekter. Anlægsbudgettet fastsættes således i sammenhæng med de øvrige offentlige investeringer og indgår derfor ikke i rammestyringen af de statslige udgifter. Mens der f.eks. for driftsudgifterne udmeldes en ramme for hvert ministerium, er praksis for anlægsprojekter, at der tages stilling fra projekt til projekt.

Udgifter som følge af nye udgiftskrævende initiativer, f.eks. i form af ny lovgivning, forudsættes afholdt inden for den fastlagte driftsramme eller overførselsbudget (afhængigt af udgifternes art). Eventuelle merudgifter på det ikke-lovbundne tilskudsområde skal normalt også holdes inden for budgetteringsrammen.

Kommunale merudgifter (eller besparelser) som følge af nye bindende statslige regler er ligeledes inkluderet under driftsrammen eller budgetteringsrammen, jf. afsnit 1.2.

Da reguleringen af tilskuddene til kommunerne først forelægges for Folketingets Finansudvalg i juni måned - efter forhandling med de kommunale parter - må de kommunaløkonomiske konsekvenser normalt indbudgetteres som reserve- eller budgetreguleringskonti på de enkelte ministerområder. En ikke ubetydelig del af finanslovens budgetregulerings- og reservekonti udgøres af sådanne budgetteknisk begrundede konti.

1.2. Samordning af statens og kommunernes udgifter

Regeringens tilrettelæggelse af udgiftspolitikken sker med sigte på såvel statens som kommunernes og regionernes udgifter.

Regeringen styrer selv statens budgetlægning, mens den kun indirekte øver indflydelse på budgetlægningen i kommuner og regioner. Styringsmulighederne består dels i lovgivning og udstedelse af andre regler, som fastlægger rammerne for kommunernes og regionernes virksomhed på de enkelte aktivitetsområder, dels i en generel påvirkning af kommunernes og regionernes økonomiske muligheder.